

OMAVALVONTASUUNNITELMA

2025

RYHMÄKOTI SALLIVA

SISÄLLYS

1 PALVELUN TUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT	3
2 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN	5
3.1 Palveluiden saatavuuden varmistaminen	6
3.2 Palvelujen jatkuvuuden varmistaminen	6
3.2.1 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi	7
3.2.2 Valmius ja jatkuvuuden hallinta	7
3.3 Palvelujen turvallisuuden ja laadun varmistaminen	7
3.3.1 Palveluiden laadulliset edellytykset	7
3.3.2 Toimitilat ja välineet	9
3.3.3 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja	10
3.3.4 Tietojärjestelmät ja teknologian käyttö	11
3.3.5 Infektioiden torjunta ja yleiset hygieniakäytännöt	11
3.3.6 Lääkehoitosuunnitelma	11
3.3.7 Lääkinnälliset laitteet	12
3.4 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden ja osaamisen varmistaminen	12
3.5 Yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja asiakkaan/potilaan aseman ja oikeuksien varmistaminen	13
4 HAVAITTUJEN PUUTTEIDEN JA EPÄKOHTIEN KÄSITTELY SEKÄ TOIMINNAN KEHITTÄMINEN	16
4.1 Toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely	16
4.2 Vakavien vaaratapahtumien tutkinta	19
4.3 Palautetiedon huomioiminen kehittämisessä	19
4.4 Kehittämistoimenpiteiden määrittely ja toimeenpano	20
5 OMAVALVONNAN SEURANTA JA RAPORTOINTI	20
5.1 Laadun- ja riskienhallinnan seuranta ja raportointi	21
5.2 Kehittämistoimenpiteiden etenemisen seuranta ja raportointi	21

1 PALVELUN TUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Palveluntuottaja

Nimi: Osuuskunta Aparente

Palveluntuottajan Y-tunnus: 282222-4

Soteri-rekisteröintinumero: Aparente 1.2.246.10.28222254.10.0

Salliva 1.2.246.10.28222254.10.3

Yksikön nimi: Ryhmäkoti Salliva

Hyvinvointialue: Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Yksikön sijaintikunta: Lohja

Yksikön osoite: Lasitehtaantie 37, 08800 Lohja

sähköposti: aparente@aparente.fi

puhelin 044-2439501

Palvelumuodot: Tehostettua asumispalvelua aktiivisesti päihteitä käyttäville, 13 paikkaa

Palvelu vastaava: Hanna Taka-Sihvola

Puhelin 044 2438598

Sähköposti hanna.taka-sihvola@aparente.fi

Toimitusjohtaja: Miia Helle

Sähköposti: miia.helle@aparente.fi

Toimintalupatiedot

Aluehallintoviraston/Valviran luvan myöntämisaikajankohta:14.6.2017/AVI

Palvelu, johon lupa on myönnetty: Tehostettu ympärivuorokautinen palveluasuminen, päihdekuntoutajat.

Aluehallintoviraston rekisteröintipäätöksen ajankohta: 14.6.2017

Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat

Palveluyksikön toimitusjohtaja ja palveluvastaava valvovat yksikössä tehtyä työtä ja alihankintana ostettuja palveluita. Mikäli asetetut sisältö-laatu- ja asiakasturvallisuusvaatimukset eivät toteudu sopimuksen mukaisesti palvelusta reklamoidaan palvelun toimittajalle.

-Kiinteistöhuollon palvelut tuottaa: Lassila & Tikanoja

-Jätehuollon palvelut tuottaa: Rosk ´n Roll

-Turvallisuuspalvelut tuottaa: Loihde Trust/ Securitas

-Hälytysjärjestelmäpalvelut tuottaa: Loihde Trust

Alihankintana tuottavilta palveluntuottajilta on vaadittu omavalvontasuunnitelmat.

Päiväys 24.4.2025

2 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

Omavalvonnän suunnittelusta vastaava henkilö tai henkilöt

Omavalvontasuunnitelma laaditaan toimintayksikön/palvelusta vastaavan esimiehen ja henkilökunnan yhteistyönä. Omavalvonnän eri osa-alueilla voi olla myös omat vastuhenkilöt. Omavalvonnän suunnitteluun voivat osallistua myös asiakkaat mahdollisuuksiensa mukaan.

Ketkä ovat osallistuneet omavalvonnän suunnitteluun?

Ryhmäkoti Sallivan henkilökunta yhdessä.

Kuka vastaa omavalvonnän suunnittelusta ja seurannasta (nimi ja yhteystiedot):

Hanna Taka-Sihvola puh: 044 2438598 hanna.taka-sihvola@aparente.fi

Omavalvontasuunnitelman seuranta ja julkisuus

Omavalvonta suunnitelma löytyy Ryhmäkoti Sallivan verkkosivuilta ja tulostettuna ilmoitustaululta. Omavalvonta suunnitelma laaditaan yhdessä henkilöstön kanssa, jolloin kaikki henkilöstön jäsenet pääsevät vaikuttamaan ja tutustumaan sen sisältöön.

Miten yksikössä varmistetaan omavalvontasuunnitelman ajantasaisuus?

Omavalvontasuunnitelma päivitetään vähintään kerran vuodessa, tai jos toiminnassa tulee suuria muutoksia. Ajan tasalla oleva omavalvontasuunnitelman pitää olla julkisesti nähtävänä yksikössä siten, että asiakkaat, omaiset ja omavalvonnasta kiinnostuneet voivat helposti ja ilman erillistä pyyntöä tutustua siihen.

Omavalvontasuunnitelma on nähtävillä Ryhmäkoti Sallivan eteistilan ilmoitustaululla, sekä toimistohuoneen seinän ilmoitustaululla, lisäksi kun Ryhmäkoti Sallivan verkkosivuilla.

3 PALVELUYKSIKÖN OMAVALVONNAN TOTEUTTAMINEN JA MENETTELYTAVAT

3.1 Palveluiden saatavuuden varmistaminen

Kun asukas muuttaa Ryhmäkoti Sallivaan hänen kanssaan tehdään apteekki sopimus, jolla varmistetaan turvallisen lääkehoidon toteuttaminen. Hyvinvointialueesta riippuen asukkaan terveyskeskuspalvelut siirretään LUVN:lle. Jos siirtoa ei tehdä palvelut jatkuvat asukkaan oman hyvinvointialueen puolella. Ryhmäkoti Sallivan henkilökunta arvioi asukkaiden hoidon tarvetta joka päivä ja ohjaa tarvittaessa hoitoon joko terveyskeskuksen tai päivystyksen kautta. Ryhmäkoti Sallivalla ei ole alihankinnan kautta toteutettavia palveluja, jotka suoraan koskisivat asukkaita. Suuri riski asukkaiden palveluita ja hoitoon pääsyä koskien on se, että he itse joko kieltäytyvät siitä tai eivät sitoudu siihen. Sitä pyritään ehkäisemään ohjaamalla sekä motivoimalla asukkaita. Toinen suuri riski on se, etteivät hyvinvointialueet tarjoa riittäviä palveluita ylipäättään, eikä varsinkaan Ryhmäkoti Sallivan kohderyhmälle. Ryhmäkoti Sallivan henkilökunta pitää huolen siitä, että asukkaat saavat heille kuuluvat palvelut ja tarpeen tullen vaativat niitä. Lisäksi aikojen saaminen ja hoitoon pääsy eivät aina toteudu niissä raameissa mitä on määrätty. Lisäksi Ryhmäkoti Sallivan on vaikea arvioida asukkaiden saamaan hoidon laatua, ihmisiä pompotellaan eri hoitokontaktien välillä. Lisäksi viranomaisten välinen yhteistyö on heikentynyt, mikä näkyy vastakkain asetteluna ambulanssin ja poliisin välillä.

3.2 Palvelujen jatkuvuuden varmistaminen

3.2.1 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

Jokaisella asukkaalla on oma sosiaalityöntekijä ja omat terveydenhuollon kontaktit, hyvinvointialueesta riippuen terveydenhuollon palveluita siirretään LUVN:n alueelle asukkaan muuttaessa tai sitten jätetään olemassa olevat palvelut voimaan. Asukkaalla on säännöllisesti palavereja oman sosiaalityöntekijänsä kanssa ja yhteistyössä henkilökunnan kanssa varmistetaan asukkaan palveluiden riittävyys. Ryhmäkoti Salliva tekee monialaista yhteistyötä esimerkiksi sosiaalityöntekijöiden, psykiatristen kontaktien ja terveystieteiden kanssa.

3.2.2 Valmius ja jatkuvuuden hallinta

Valmiudesta- ja jatkuvuuden hallinnasta vastaa Riina Viitaniemi, lähihoitaja, 0442429501 ja Miia Helle, toimitusjohtaja 0442439501.

Ryhmäkoti Salliva on valmistautunut siihen, että ruokaa ja juomaa riittää, vaikka sitä ei hetkellisesti olisi saatavilla. Sähkökatkon varalta on tehty erillinen suunnitelma. Ruokatoimittajien kanssa on tehty ensisijaiset ruokatoimitus sopimukset. Yksikössä on viisi vakituista sijaista, joita käytetään sairastumistilanteissa ja vuosilomien sijaisina. Jatkuvuutta koskevia riskejä arvioidaan koko ajan. Tällä hetkellä toiminnan jatkuvuuden kannalta suurin riski on yhteiskunnalliset muutokset.

3.3 Palvelujen turvallisuuden ja laadun varmistaminen

3.3.1 Palveluiden laadulliset edellytykset

Ryhmäkoti Sallivassa tehdään asukkaan kanssa yhdessä häntä koskeva kuntoutussuunnitelma, jota arvioidaan säännöllisesti noin 3–6 kuukauden välein. Lisäksi asukas osallistuu häntä koskeviin palavereihin sosiaalityön ja hoitavan tahon kanssa. Näin asukas kokee, että hän on arvokas ja häntä kuullaan. Ryhmäkoti Sallivassa mittareina käytetään ennen kaikkea asukkaan omaa näkemystä ja

tuntemusta tämän hetken tilanteeseen, työryhmän jatkuvaa arviointia, omaohjaajien näkemys asukkaan tilanteisiin, sekä Tuva-mittari.

Riskienhallinnassa laatua ja asiakasturvallisuutta parannetaan tunnistamalla jo ennalta ne kriittiset työvaiheet, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten ja tavoitteiden toteutuminen on vaarassa. Riskienhallintaan kuuluu myös suunnitelmallinen toiminta epäkohtien ja todettujen riskien poistamiseksi tai minimoimiseksi sekä toteutuneiden haittatapahtumien kirjaaminen, analysointi, raportointi ja jatkotoimien toteuttaminen. Esimiehen vastuulla on henkilöstön riittävä perehdytys erityisesti toiminnassa asiakas- ja potilasturvallisuuteen kohdistuviin riskeihin.

Johdon ja esimiesten tehtävänä on huolehtia omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä siitä, että työntekijöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista. Johto vastaa siitä, että toiminnan turvallisuuden varmistamiseen on osoitettu riittävästi voimavaroja. Esimiehillä on päävastuu myönteisen asenneympäristön luomisessa epäkohtien ja turvallisuuskysymysten käsittelylle. Riskienhallinta vaatii aktiivisia toimia koko henkilökunnalta. Työntekijät osallistuvat turvallisuustason ja -riskien arviointiin, omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Riskienhallinnan luonteeseen kuuluu, ettei työ ole koskaan valmista. Koko yksikön henkilökunnalta vaaditaan sitoutumista, kykyä oppia virheistä sekä muutoksessa elämistä, jotta turvallisten ja laadukkaiden palveluiden tarjoaminen on mahdollista. Eri ammattiryhmien asiantuntemus saadaan hyödynnetyksi ottamalla henkilökunta mukaan omavalvonnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja kehittämiseen.

Riskienhallinnan prosessi on käytännössä omavalvonnan toimeenpanon prosessi, jossa riskienhallinta kohdistetaan kaikille omavalvonnan osa-alueille.

Asiakas- ja potilasturvallisuutta vaarantavien riskien tunnistaminen on omavalvontasuunnitelman ja omavalvonnan toimeenpanon lähtökohta. Ilman epäkohtien tunnistamista ei asiakas- ja potilasturvallisuusriskejä voi ennalta ehkäistä eikä toteutuneisiin epäkohtiin puuttua suunnitelmallisesti. Omavalvonta perustuu riskienhallintaan, jossa palveluun liittyviä riskejä ja mahdollisia epäkohtien uhkia tulee arvioida monipuolisesti asiakkaan saaman palvelun näkökulmasta.

Riskit voivat aiheutua esimerkiksi riittämättömästä henkilöstömitoituksesta tai toimintakulttuurista, jossa avointa turvallisuuskulttuuria ei tueta riittävästi. Riskejä voi aiheutua fyysisestä toimintaympäristöstä (kynnykset, vaikeakäyttöiset laitteet) ja toimintatavoista kuten esimerkiksi perusteeton asiakkaan itsemääräämisoikeuden rajoittaminen tai asiakkaiden keskinäisestä käyttäytymisestä. Usein riskit ovat monien virhetoimintojen summa. Riskienhallinnan edellytyksenä on, että työyhteisössä on avoin ja turvallinen ilmapiiri, jossa sekä henkilöstö että asiakkaat ja heidän omaisensa uskaltavat tuoda esille laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä epäkohtia.

3.3.2 Toimitilat ja välineet

Ryhmäkoti Sallivassa yhteisiä tiloja on ruokasali keittiön yhteydessä, olohuone, jossa televisio, sekä lukunurkkaus, sauna, ulkona terassi. Jokaisella asukkaalla on oma lukollinen huone, jossa oma kylpyhuone, tämä huone on asukkaan käytössä niin kauan, kun asukkaalla on vuokrasopimus voimassa Ryhmäkoti Sallivaan. Asukas voi kutsua ystäviä ja sukulaisia vierailulle, myös yökylään, näistä vierailuista sovitaan etukäteen ohjaajien kanssa. Asukas voi sisustaa oman huoneensa omilla kalusteilla. Lisäksi Ryhmäkoti Sallivassa on yläkerrassa toimintatila, jonne asukkaat pääsevät vain ohjaajien seurassa.

Ryhmäkoti Salliva on vuokralla kiinteistössä. Kiinteistöhuollon palvelut tuottaa Lassila & Tikanoja. Jos toimitiloissa ilmenee vikoja tai puutteita, ollaan niistä yhteydessä Lassila & Tikanojaan. Jos kyseessä on suurempi asia, ollaan yhteydessä vuokranantajaan. Ryhmäkoti Sallivassa on lukollinen siivouskomero, jossa säilytetään pesuaineita ja siivousvälineitä.

Sosiaalihuollon yksiköissä käytetään paljon erilaisia terveydenhuollon laitteiksi ja tarvikkeiksi luokiteltuja välineitä ja hoitotarvikkeita, joihin liittyvistä käytännöistä säädetään terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (629/2010). Terveydenhuollon laitteella tarkoitetaan instrumenttia, laitteistoa, välinettä, ohjelmistoa, materiaalia tai muuta yksinään tai yhdistelmänä käytettävää laitetta tai tarviketta, jonka valmistaja on tarkoittanut muun muassa sairauden tai vamman diagnosointiin, ehkäisyyn, tarkkailuun, hoitoon, lievitykseen tai anatomian tai fysiologisen toiminnon tutkimukseen tai korvaamiseen. Hoitoon käytettäviä laitteita ovat mm. pyörätuolit, rollaattorit, sairaalasängyt, nostolaitteet, verensokeri-, kuume- ja verenpainemittarit, kuulolaitteet, haavasidokset ym. vastaavat.

Terveydenhuollon ammattimaista käyttäjää koskevat velvoitteet on määritelty laissa (24–26 §). Organisaation on nimettävä vastuuhenkilö, joka vastaa siitä, että yksikössä

noudatetaan terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annettua lakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä. Ryhmäkoti Sallivassa tämä henkilö on Anniina Jäntti-Marjatsalo, anniina.jantti-marjatsalo@aparente.fi.

3.3.3 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuojaja

Palveluvastaava Hanna Taka-Sihvola, hanna.taka-sihvola@aparente.fi.

Tietosuojavastaava on lähihoitaja Anniina Jäntti-Marjatsalo, anniina.jantti-marjatsalo@aparente.fi.

Henkilötietolaki (523/1999) ja asiakastietojen käsittely: www.tietosuojaja.fi ohjaavat toimintaa. Sisäinen valvonta ja puuttuminen, Hilikka-järjestelmään jää sormenjäljet, näitä seurataan tarvittaessa. Väärinkäytöksen seuraamuksena voi olla seuraavaa: Salassapitovelvollisuuden rikkominen, joka paljastaa asemassaan, toimessaan tai tehtävässään saadun salassa pidettävän tiedon, tai käyttää sitä omaksi tai toisen hyödyksi voidaan tuomita 1-2 vuoden vankeuteen (RL 38 luku, 1 & ja 2 & ja RL 40 luku, 5 &).

Osuuskunta Aparentella on tietosuojaseloste, tämä löytyy toimiston ilmoitustaululta, sekä arkistointisuunnitelma. Suunnitelma päivitetään tarvittaessa.

Suullinen ohjaus ja jokainen työntekijä saa luettavakseen tietosuojaselosteen ja arkistointisuunnitelmat, sekä muut tarvittavat tiedot ja lait. Kaikki uudet työntekijät ja sijaiset perehdytetään tietoturvaan liittyviin tietoihin ja huomioidaan, että heillä ei ole oikeutta, eikä mahdollisuutta nähdä, koskea tai kuunnella asioita, jotka eivät liity heidän toimenkuvaansa. Erityisesti vaitiolovelvollisuutta tähdennetään. Työntekijä sitoutuu noudattamaan tietosuoja-allekirjoittaessaan työsopimuksen. Päivittyvä tieto annetaan henkilöstölle viikko- tai työryhmäkokouksissa, tai erikseen järjestettävässä koulutuksessa. Rekisteriseloste löytyy toimistossa olevasta kansioista. Tietojen käsittelyyn liittyvistä asioista informoidaan uuden asukkaan tullessa, tai sekä että uusien tietosuojaohjeiden tullessa, jotka koskevat asiakasta, esimerkiksi jos tarvitaan hänen suullinen tai kirjallinen lupansa tietojen saamiseen, käsittelyyn tai tietojen siirtämiseen.

Ryhmäkoti Sallivassa on käytössä Hilikka kirjausjärjestelmä. Järjestelmästä annetaan käyttäjille oikeuksia sen mukaan mitä oikeuksia nämä tarvitsevat. Jos asukas haluaa lukea omat kirjauksensa, hän saa näin tehdä henkilökunnan läsnä ollessa, mahdollisuuksien mukaan Sallivassa pyritään kirjaamaan asukkaan kanssa yhdessä.

Tietoja luovutetaan sen mukaan, mihin asukas on antanut luvan tullessaan Sallivaan asumaan.

3.3.4 Tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Jokainen työntekijä perehdytetään kirjaamiseen. Ryhmäkoti Sallivassa on käytössä Hilkka-järjestelmä, kun työntekijä aloittaa työt, niin hänellä on käyttöoikeudet Hilkka-järjestelmään salasanan muodossa. Käytössä on tietosuojaseloste, sekä arkistointisuunnitelmat, näihin perehdytetään työntekijät. Jokaisella työntekijällä on vastuu siitä, että hän tutustuu kyseisiin asiakirjoihin. Jokainen työntekijä ja sijainen allekirjoittaa vaitiolosopimuksen. Kirjauksissa painotetaan sitä, että Hilkka-järjestelmään kirjataan asiakokonaisuus asiallisessa muodossa.

Henkilötietolaki (523/1999) ja asiakastietojen käsittely: www.tietosuoja.fi ohjaavat toimintaa. Sisäinen valvonta ja puuttuminen, Hilkka-järjestelmään jää sormenjäljet, näitä seurataan tarvittaessa. Väärinkäytöksen seuraamuksena voi olla seuraavaa: Salassapitovelvollisuuden rikkominen, joka paljastaa asemassaan, toimessaan tai tehtävässään saadun salassa pidettävän tiedon, tai käyttää sitä omaksi tai toisen hyödyksi voidaan tuomita 1-2 vuoden vankeuteen (RL 38 luku, 1 & ja 2 & ja RL 40 luku, 5 &).

Osuuskunta Aparentella on tietosuojaseloste, tämä löytyy toimiston ilmoitustaululta, sekä arkistointisuunnitelma. Suunnitelma päivitetään tarvittaessa.

Asukkaiden apuvälineiden ja terveydenhuollon laitteiden tarpeet kartoittaa hoitohenkilökunta, lääkäri, sekä fysioterapeutti. Tarvittaessa ohjaajat avustavat ja tukevat apuvälineiden hankinnassa.

3.3.5 Infektioiden torjunta ja yleiset hygieniakäytännöt

Infektioiden torjunnasta on erillinen ohje!

Ryhmäkoti Sallivassa on siivooja viitenä päivänä viikossa. Lisäksi henkilökunta siivoaa yleiset tilat joka yö, viikonloppuisin ja aina tarvittaessa.

3.3.6 Lääkehoitosuunnitelma

Lääkehoitosuunnitelma on laadittu silloin kun Salliva on aloittanut toimintansa vuonna 2017 ja se on päivitetty viimeksi 24.4.2025. Lääkehoitosuunnitelmasta ja sen toteutumisen seurannasta vastaa sairaanhoitaja Hanna Taka-Sihvola ja sen hyväksyy Sallivan lääkäri Lauri Rantala. Lääkehoitosuunnitelman toteutumista seurataan lääkepoikkeamien seuraamisella ja niistä puhutaan tarpeen vaatiessa tiimissä kerran kuukaudessa. Sallivassa ei ole rajattua lääkevarastoa.

3.3.7 Lääkinnälliset laitteet

Lääkinnällisistä laitteista vastaa Anniina Jäntti-Marjatsalo, anniina.jantti-marjatsalo@aparente.fi.

3.4 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden ja osaamisen varmistaminen

Yksikössä työskentelee 2 sairaanhoitajaa, 5 lähihoitajaa, 1 yhteisöpedagogi, lääkäri ja 4 vakituista sijaista (3 lähihoitaja ja 1 sairaanhoitaja). Lyhyisiin sairauslomiin otetaan ensisijaisesti varahenkilö. Yli kaksi viikkoa pitkiin sijaisuuksiin ulkopuolinen sijainen rekrytoinnin kautta, tai ennestään tuttu sijainen. Sijaisia otetaan tarvittaessa, samoilta sijaisille pyritään järjestämään pitkät jaksot esimerkiksi vuosilomien sijaisuuksiin. Sijaisilta vaaditaan ammattipätevyys, sekä muut vaadittavat pätevyudet, sekä osaaminen. Henkilöstön riittävyys varmistetaan kiinteillä varahenkilöillä sekä sijaisilla ja työvuorosuunnittelulla. Henkilökunnan ja sijaisten tiedot varmistetaan Julkiterhikistä. Lisäksi vaaditaan todistus suoritetusta love-tentistä, jos tätä ei ole se suoritetaan valvotusti ryhmäkodilla. Kaikilta työntekijöiltä vaaditaan näytöt. Edellä mainittu pätee myös opiskelijoihin.

Täydennyskoulutusta järjestetään tarpeen mukaan. Otetaan huomioon koulutuksen tarve ja myös se, miten koulutus hyödyntää työtekkoa Ryhmäkoti Sallivassa. Koulutusvaatimukset täytetään vuosittain niin, että jokainen työntekijä saa koulutusta vaadittavat 4 pistettä (1 piste = 1 päivä). Koulutuksia on sekä talolla, että talon ulkopuolella ja niitä saa myös itse toivoa/valita. Ryhmäkoti Salliva on pieni yksikkö, jossa on kerran kuukaudessa tiimi ja työnohjaus. Niissä käsitellään epäkohtia ja varmistetaan yhteisiä toimintamalleja.

Ryhmäkoti Sallivalla on työterveyshuolto, jonka lisäksi henkilökunnalla on Op-Pohjolan terveysvakuutus. Tämä takaa henkilökunnan nopean hoitoon pääsyn tarpeen vaatiessa.

3.5 Yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja asiakkaan/potilaan aseman ja oikeuksien varmistaminen

Asukkaan kanssa käydään keskusteluja ja vaihtoehtoja häneen kuntoonsa ja voimavaroihinsa liittyen. Tuodaan asukkaalle esiin avoimesti asukkaan tarpeet esimerkiksi lääkeshoidon tai fyysisen kunnon suhteen. Ollaan avoimia ja suoria asukkaalle, ei kaunistella asioita asukkaan mieliksi, vaan suhtaudutaan asukkaan tilanteeseen realistisesti. Näitä keskusteluja käydään asukkaan kanssa toistuvasti, ohjaustilanteissa esimerkiksi siivotessa tai ruokaa laittaessa, lisänä omaohjaajakeskustelut.

Ryhmäkoti Sallivan ideologiaan kuuluu, että jokaisella asukkaalla on itsemääräämisoikeus, koskien asukkaan elämää sekä psyykkisesti, fyysisesti, sosiaalisesti ja kognitiivisesti. Ryhmäkoti Sallivassa vallitsee kodin säännöt ja toimintatavat, asukkaat ovat näihin sitoutuneet tullessaan taloon. Jokainen asukas on vastuussa arkensa sujuvuudesta, johon ohjaajat osallistuvat ja tukevat asukasta realistisesti sovitulla toimilla ja avulla. Ryhmäkotiin tullessaan asukas allekirjoittaa vuokrasopimuksen, hänellä on käytössä oma huone, sekä yhteiset tilat, nämä tilat takaavat sen, että asukkaalla on koti. Yksityisyyttä kunnioitetaan ja arvostetaan antamalla jokaiselle asukkaalle oma rauha ja luodaan asukkaalle turvallinen ympäristö. Oman turvallisen ympäristön, esimerkiksi omahuone, takaa asukkaan oman huoneen lukko, johon vain asukkaalla ja ohjaajilla on avain. Ryhmäkoti Sallivassa asukas voi elää omaa elämäänsä niin, että hän omien kykyjensä mukaan voi hoitaa itseään, tähän annetaan mahdollisuus sen mukaan, mihin asukas kykenee. Ryhmäkoti Sallivassa on viikoittain talokokoukset, joissa tuodaan erilaisia ehdotuksia ja tarpeita esiin niin, että asukkaat voivat kokea osallisuutta esim. retket tai harrastukset. Lisäksi talolle on tullut keväällä 2023 palautelaatikko, johon asukkaat voivat laittaa ideoita ja toiveita toimintaan liittyen.

Ryhmäkoti Sallivassa päihteiden käyttö on valvottua siinä mielessä, että pyritään turvalliseen pistämiseen, kannustetaan asukkaita käyttämään puhtaita välineitä, ennen kaikkea toimitaan haittoja vähentävästi niin, että asukkaat voivat olla rehellisiä omaan päihteidenkäyttöön liittyen. Kun asukkaan kanssa ollaan avoimia, niin yhteistyö sujuu paremmin, kuin että asukkaat joutuisivat salailemaan omaa päihdekäyttöään.

Ryhmäkoti Sullivan ohjaajat tekevät yhteistyötä Lohjan Linkin kanssa. Ryhmäkodissa toimitaan "Asunto ensin" periaatteella.

Ryhmäkodissa on käytössä sitoutumislomake, jossa käydään läpi kirjallisesti mikä ei ole sallittua Ryhmäkoti Sullivan tiloissa. Tämän sitoutumislomakkeen allekirjoittaa jokainen asukas, joka taloon tulee. Ryhmäkoti Sallivassa väkivaltainen käytös on kiellettyä. Jokainen mahdollinen aggressiivinen toiminta käsitellään asukkaan/asukkaiden kanssa yhdessä kahden ohjaajan ollessa läsnä. Kirjallinen varoitus annetaan asukkaalle, Lisäksi nämä tapaukset kirjataan Hilikka-järjestelmään. Lisäksi sitoutumislomakkeen yhteydessä on kerrottu ja asukkaan kanssa läpikäyty asukkaan huoneeseen meneminen, jos ohjaajilla on huoli asukkaan turvallisuudesta. Käytössä on siis kirjallinen varoitusjärjestelmä. Hälytysjärjestelmä. Mahdollinen rajausta päätös lääkäriltä, koskien tupakointia, jos asukas toiminnallaan vaarantaa paloturvallisuuden.

Usein sosiaalipalveluista tehdyissä kanteluissa tulee esille asiakkaan kokemaa epäasiallista kohtelua. Asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle, mikäli hän on tyytymätön kohteluunsa. Palvelun perustuessa ostosopimukseen muistutus tehdään järjestämisvastuussa olevalle viranomaiselle. Yksikössä tulisi kuitenkin ilman muistutustakin kiinnittää huomiota ja tarvittaessa reagoida epäasialliseen tai loukkaavaan käytökseen asiakasta kohtaan.

Ryhmäkoti Sallivassa vallitseva periaate on, että jokainen asukas on yksilö, jota kunnioitetaan kohtelussa, puheissa ja toiminnassa sen mukaan, mitä talon sisällä ja sen ulkopuolella tapahtuu. Jos epäasiallista kohtelua on havaittavissa ja/tai tapahtuu, siihen puututaan välittömästi. Tämä tapahtuu keskustelemalla tapahtuneesta kaikkien osallisten kesken. Keskustelu kirjataan Hilikka-järjestelmään.

Mahdollinen väkivaltatilanne tai muu epäasiallinen toiminta tuodaan yhteisön tiettäväksi yhteisessä palaverissa. Jokaisella asukkaalla on oikeus turvalliseen tilaan, esimerkiksi oma huone, joka lukossa. Jos väkivaltaa esiintyy ja tulee jälkipuintia, käsitellään se tarpeenmukaisesti niin kauan, että asia saadaan päätökseen. Ryhmäkoti Sallivassa väkivalta on ehdottomasti kielletty. Väkivalta voi olla sekä henkistä, että fyysistä, ja tämän kaltainen toiminta tulee tunnistaa, jotta siihen voidaan puuttua.

Sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus laadultaan hyvään sosiaalihuoltoon ja hyvään kohteluun ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioittaen. Tosiasialliseen hoitoon ja palveluun liittyvät päätökset tehdään ja toteutetaan asiakkaan ollessa palvelujen piirissä. Palvelun laatuun tai saamaansa kohteluun tyytymättömällä asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai

läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa.

Muistutuksen vastaanottaja Hanna Taka-Sihvola

Sosiaali- ja potilasasiavastaava

Sosiaali- ja potilasasiavastaavan tehtävänä on toimia asiakkaisen ja potilaidenoikeuksien ja oikeusturvan edistämiseksi. Mikäli asiakas on tyytymätön saamaansa kohteluun tai palveluun tai tarvitsee neuvoja oikeuksistaan, hän voi olla yhteydessä sosiaali- ja potilasasiavastaavaan. Myös asiakkaiden omaiset ja muut läheiset voivat olla yhteydessä sosiaali- ja potilasasiavastaaviin.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasvastaavat:

Clarissa Kinnunen ja Satu Laaksonen

Puh: 09 41910230

Sähköposti: potilasasiavastaava@vakehyva.fi

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasvastaavat:

Jenni Henttonen ja Terhi Willberg

Puh: 029 151 5838

Sähköposti: sosiaali.potilasasiavastaava@luvn.fi

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasasiavastaavat:

Puh: 02 313 2399

Sähköposti: sosiaaliasiavastaava@varha.fi

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasvastaavat:

Susanna Honkala

Puh: 040 807 4756

Sähköposti: susanna.honkala@keusote.fi

Anne Mikkonen

Puh: 040 807 4755

Sähköposti: anne.mikkonen@keusote.fi

Kuluttajaneuvonnan yhteystiedot sekä tiedot sitä kautta saatavista palveluista

Valtakunnallisen kuluttajaneuvonnan yhteystiedot:

09 5110 1200 (ma,ti,ke,pe klo 9–12, to 12–15)

Kuluttajaneuvonnasta saa apua mm. Seuraaviin asioihin asuminen, sopimukset, huijaukset, perintä- ja maksujärjestelyt, matkustaminen ja majoitukset, luotot ja maksaminen, verkkokauppa, autot ja pysäköinti, puhelin- ja laajakaista- ja postipalvelut, vapaa-aika ja koulutus, tavarat ja palvelut, puhelin- ja kotimyynti, markkinointi, alennukset ja hinta.

Miten yksikön toimintaa koskevat muistutukset, kantelu- ja muut valvontapäätökset käsitellään ja huomioidaan toiminnan kehittämisessä?

Ryhmäkoti Sallivassa asioihin puututaan välittömästi ja tarvittavat muutokset/parannukset tehdään välittömästi koko työryhmän kesken.

Tavoiteaika muistutusten käsittelylle max 7 vrk.

4 HAVAITTUIEN PUUTTEIDEN JA EPÄKOHTIEN KÄSITTELY SEKÄ TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

4.1 Toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Ryhmäkoti Sallivassa on käytössä sisäinen valvonta, sekä riskien hallinta. Riskien arviointi on joka toinen vuosi, tämä toteutetaan yhdessä koko henkilökunnan kanssa. Säännöllinen ensiapu-, palo- ja pelastautumisharjoitus. Koulutuksin pidetään yllä henkilöstön ammattitaitoa, sekä valmiutta toimia kyseisissä tilanteissa. Palo- ja pelastustoimen kanssa on vuosittainen yhteistyö, mm palotarkastukset. EA-koulutus uusitaan 3 vuoden välein. Lisäksi Ryhmäkoti Salliva tekee yhteistyötä Lohjan poliisin

kanssa. Tähän tarkoitukseen meille on nimetty oma poliisi Vanhempi rikospoliisi Jani Salminen.

Ryhmäkoti Sallivan asukkailla on kaikilla oma sosiaalityöntekijä, joka vastaa asukkaan asumisesta talolla suunnitelmien mukaisesti. Yhteyttä pidetään aina tarpeen vaatiessa, säännölliset Teams-palaverit, joissa on mukana asukas, omaohjaaja ja asukkaan sosiaalityöntekijä, lisäksi voi olla hoidollisia palavereja, joissa on mukana psykoosipoliklinikka. Jokainen palaveri järjestetään asukkaan tarpeen mukaan. Palavereissa suunnitellaan asukkaan asumisen jatkoa, mahdollista lisätuen tarvetta ja jos on tarvetta tehostaa esimerkiksi psyykkisen tilan hoitoa, ottaa psykiatri tähän kantaa. Joskus myös tilaajan taholta tulee sosiaaliohjaaja, sosiaalityöntekijä, tai asukkaan hoidosta vastaava taho käymään ja tapaamaan asukasta. Nämäkin suunnitellaan yksilöllisesti, tarpeen mukaan. Kuntoutussuunnitelmat ja mahdolliset väliarvioinnit lähetetään sovituille tahoille turvasähköpostilla.

Sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) säädetään työntekijän velvollisuudesta (48–49 §) tehdä ilmoitus havaitsemastaan epäkohdasta tai epäkohdan uhasta, joka liittyy asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamiseen. Ilmoitusvelvollisuuden toteuttamisesta on laadittava toimintayksikölle ohjeet, jotka ovat osa omavalvontasuunnitelmaa. Laissa korostetaan, ettei ilmoituksen tehneeseen henkilöön saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena.

Ilmoituksen vastaanottaneen tulee käynnistää toimet epäkohdan tai sen uhan poistamiseksi ja ellei niin tehdä, ilmoituksen tekijän on ilmoitettava asiasta aluehallintovirastolle. Yksikön omavalvonnassa on määriteltävä, miten riskienhallinnan prosessissa epäkohtiin liittyvät korjaavat toimenpiteet toteutetaan. Jos epäkohta on sellainen, että se on korjattavissa yksikön omavalvonnan menettelyssä, se otetaan välittömästi siellä työn alle. Jos epäkohta on sellainen, että se vaatii järjestämisvastuussa olevan tahon toimenpiteitä, siirretään vastuu korjaavista toimenpiteistä toimivaltaiselle taholle.

Miten henkilökunnan velvollisuus tehdä ilmoitus asiakkaan palveluun liittyvistä epäkohdista tai niiden uhista on järjestetty ja miten epäkohtailmoitukset käsitellään sekä tiedot siitä, miten korjaavat toimenpiteet toteutetaan yksikön omavalvonnassa (katso luku 3 Riskienhallinta).

Ryhmäkoti Sallivassa on käytössä Uhka- ja väkivaltakaavake, tämä täytetään tarpeen vaatiessa. Työryhmässä käydään lisäksi tilanteet läpi keskustellen ja pohtien, kuinka olisi voinut toimia toisin, näistä tulee myös kirjaus Hilikka-järjestelmään. Asukkailla on

aktiivista päihteiden käyttöä ja lisäksi mielenterveyspuolen diagnoosi. Tämä aiheuttaa välillä uhka- ja väkivalta tilanteita, jotka voivat kohdistua henkilökuntaan tai muihin asukkaisiin. Näitä pyritään ennakoidaan nostamalla henkilökuntaa mitoitusta tai ottamaan vartija paikalle jo valmiiksi. Näin pystytään estämään osaa tilanteista eskaloitumasta. Lähes aina talolle on mahdollista saada lisää henkilökuntaa nopeallakin aikataululla, vuorossa oleva työntekijä saa oman arvionsa mukaan ottaa lisää henkilökuntaa töihin, ilman, että asiaa täytyy hyväksyttää palveluvastaavalla tai liiketoimintavastaavalla.

Riskienhallinnassa laatua ja asiakasturvallisuutta parannetaan tunnistamalla jo ennalta ne kriittiset työvaiheet, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten ja tavoitteiden toteutuminen on vaarassa. Riskienhallintaan kuuluu myös suunnitelmallinen toiminta epäkohtien ja todettujen riskien poistamiseksi tai minimoimiseksi sekä toteutuneiden haittatapahtumien kirjaaminen, analysointi, raportointi ja jatkotoimien toteuttaminen. Esimiehen vastuulla on henkilöstön riittävä perehdytys erityisesti toiminnassa asiakas- ja potilasturvallisuuteen kohdistuviin riskeihin.

Johdon ja esimiesten tehtävänä on huolehtia omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä siitä, että työntekijöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista. Johto vastaa siitä, että toiminnan turvallisuuden varmistamiseen on osoitettu riittävästi voimavaroja. Esimiehillä on päävastuu myönteisen asenneympäristön luomisessa epäkohtien ja turvallisuuskysymysten käsittelylle. Riskienhallinta vaatii aktiivisia toimia koko henkilökunnalta. Työntekijät osallistuvat turvallisuustason ja -riskien arviointiin, omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Riskienhallinnan luonteeseen kuuluu, ettei työ ole koskaan valmista. Koko yksikön henkilökunnalta vaaditaan sitoutumista, kykyä oppia virheistä sekä muutoksessa elämistä, jotta turvallisten ja laadukkaiden palveluiden tarjoaminen on mahdollista. Eri ammattiryhmien asiantuntemus saadaan hyödynnetyksi ottamalla henkilökunta mukaan omavalvonnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja kehittämiseen.

Riskienhallinnan prosessi on käytännössä omavalvonnan toimeenpanon prosessi, jossa riskienhallinta kohdistetaan kaikille omavalvonnan osa-alueille.

Turvallisuussuunnitelma tehty 6/2023

Paloturvallisuussuunnitelma tehty 25.4.2023

Perehdytysuunnitelma tehty 5/2023

Toimintasuunnitelma tehty 2024

Riskiarviointi tehty 05/2023

Läheltä piti kaavake tehty 09/2022

Päihtyneen asukkaan kohtelu 03/2022

Aggressiivisen asukkaan kohtaaminen 03/2022

Riskien tunnistaminen

Riskienhallinnan prosessissa sovitaan toimintatavoista, joilla riskit ja kriittiset työvaiheet tunnistetaan.

4.2 Vakavien vaaratapahtumien tutkinta

Vakavat vaaratapahtumat tutkitaan yhdessä työterveyden kanssa. Ne myös käydään läpi tiimissä ja mietitään miten ne voisi ennaltaehkäistä. Lisäksi käytetään työnohjaajaa tilanteiden läpi käymiseen. Työnohjaus on kerran kuukaudessa ja sen avulla myös seurataan, että sovitut muutokset tapahtuvat käytännössä.

4.3 Palautetiedon huomioiminen kehittämisessä

Ryhmäkodilla on kolmen viikon välein työryhmäpalaveri, jossa käsitellään mahdolliset riskitilanteet, käydään läpi mahdolliset haittailmoitukset ja tehdään näiden pohjalta muistio, jossa varmistetaan myös se, että kaikki ohjaajat ovat tietoisia näistä asioista. Ryhmäkodissa tehdään vuorotyötä, vuoronvaihdoissa annetaan raporttia, ja raportin aikana tuodaan esiin mahdolliset riskit, esimerkiksi asukkaan päihtymystilaan liittyvä käytös, mahdollinen aggressiivisuuden uhka, jotta vuoroon tullut ohjaaja tietää mahdolliset uhkatilanteet. Tärkeätä on myös ottaa huomioon muiden asukkaiden turvallisuus. Riski/haitta-ilmoitukset kirjataan Hilikka-järjestelmään.

Ryhmäkoti Sallivassa on käytössä avoin dialogisuus, joka mahdollistaa sen, että asukkaat sekä heidän omaisensa voivat kertoa avoimesti havaitsemistaan epäkohdista, sekä mahdollisesta huolenaiheesta. Nämä asiat otetaan työntekijöiden taholta aina vastaan, kuunnellaan palautteen antajaa, sekä käydään tilannetta läpi sekä suullisesti, että tarvittaessa kirjallisesti. Näin varmistetaan, että asukkaat, sekä omaiset tulevat kuulluiksi mahdollisessa ristiriitatilanteessa.

Ryhmäkoti Sallivassa on erittäin avoin ilmapiiri. Jos kuitenkin asukkaan taholta tulee esiin aggressiivisuutta, joka kohdistuu joko muihin asukkaisiin tai ohjaajiin, yritetään tilanne rauhoittaa puhumalla, pyydetään esimerkiksi asukasta menemään omaan huoneeseensa rauhoittumaan. Jos tämä ei riitä, kutsutaan vartija paikalle (Securitas). Ohjaajilla on aina mukana hälytysnappi, jota painetaan herkästi, jos tilanne muuttuu uhkaavaksi. Vartija sekä ohjaaja voi myös kutsua poliisin paikalle, jos tilanne kärjistyy.

Haittatapahtumien ja läheltä piti -tilanteiden käsittelyyn kuuluu niiden kirjaaminen, analysointi ja raportointi. Vastuu riskienhallinnassa saadun tiedon hyödyntämisestä kehitystyössä on palvelun tuottajalla, mutta työntekijöiden vastuulla on tiedon saattaminen johdon käyttöön. Haittatapahtumien käsittelyyn kuuluu myös niistä keskustelu työntekijöiden, asiakkaan ja tarvittaessa omaisen kanssa. Jos tapahtuu vakava, korvattavia seurauksia aiheuttanut haittatapahtuma, asiakasta tai omaista informoidaan korvausten hakemisesta.

Ryhmäkoti Sallivassa käydään aina haittatapahtumat läpi keskustelemalla, tapahtumat kirjataan Hilka-järjestelmään. Läheltä piti-tilanteet käydään myös läpi läsnä olevien ohjaajien kanssa, jos haittatilanne koskettaa muita asukkaita, heidän kanssaan keskustellaan tilanteesta niin, että asukas voi kokea olevansa turvassa. Pyritään siihen, että kaikki paikalla olleet henkilöt saavat jälkipuintia, jos tällaista tarvetta ilmenee. Havainnoidaan myös asukkaita, sekä ohjaajia jälkikäteen niin, että jos huomataan oireilua, esimerkiksi eristäytymistä tai selviä pelkotiloja, näihin puututaan niin, että otetaan asia avoimesti puheeksi, sekä asukkaan tai ohjaajan kanssa. Jälkikäteen käydään haittatapahtumat läpi niin, että pohditaan miten kyseinen tapahtuma olisi voitu estää, jotta vastaavanlaisia tilanteita ei enää syntyisi.

4.4 Kehittämistoimenpiteiden määrittely ja toimeenpano

Poikkeamat käydään läpi tiimi palaverissa ja mietitään miksi ne ovat syntyneet ja mitä niiden eteen voidaan tehdä. Henkilökunnan turvallisuutta pyritään parantamaan koulutuksen avulla. Lisäksi meneillään on Kantaprojekti.

5 OMAVALVONNAN SEURANTA JA RAPORTOINTI

5.1 Laadun- ja riskienhallinnan seuranta ja raportointi

Palveluvastaava vastaa omalla vastuualueellaan omavalvonnan toteutumisesta ja toiminnan vaatimustenmukaisuudesta. Hän suunnittelee omavalvonnan yhdessä henkilöstön kanssa. Asiakkaat ja omaiset ovat mahdollisuuksiensa mukaan osallistuneet omavalvonnan suunnitteluun. Omavalvontasuunnitelman hyväksyy toimitusjohtaja. Omavalvontasuunnitelma päivitetään vuosittain ja toiminnan muuttuessa. Vastuu omavalvontasuunnitelman ajantasaisuudesta on palveluvastaavalla.

Yksikkökohtaista tietoa palvelun laadun ja asiakasturvallisuuden kehittämisen tarpeista saadaan useista eri lähteistä. Riskienhallinnan prosessissa käsitellään kaikki epäkohtailmoitukset ja tietoon tulleet kehittämistarpeet ja niille sovitaan riskin vakavuuden mukaan suunnitelma, miten asia hoidetaan kuntoon.

5.2 Kehittämistoimenpiteiden etenemisen seuranta ja raportointi

Kehittämistarpeet nousevat esiin, kun johonkin asiaan tulee puuttua tarkemmin. Vuoden 2025 pääpaino on asukkaiden kuntouttaminen vähemmän tuettuun asumiseen, sekä pitkäaikaisasiakkaiden psyykkisen kunnon stabilointi. Vuonna 2025 pyrimme stabiloimaan toimintaa ns. uudessa toimintaympäristössä. Valvoa asiakkaiden etua ja pyrkiä saamaan heille tarvittavat palvelut. Ympäristötyön pääpiste vuonna 2025 on yhteistyönkehittäminen alueen muiden toimijoiden kanssa, jotta saadaan aikaan mahdollisimman iso hyöty.